

Schoolmoestuin: een rijke leeromgeving

| Auteurs: Annerie Rutenfrans en Annette de Vries |

De aandacht voor groene schoolpleinen groeit. Ook Agora zet hierop in en dit biedt kansen voor een bijzonder onderdeel van het groene schoolplein: de moestuin. Ouderwets? Zeker niet! Het is helemaal van deze tijd!

Betekenisvol onderwijs bij uitstek

Een schoolmoestuin is een leeromgeving waar kinderen veilig ervaringen kunnen opdoen en competenties kunnen verwerven. Kinderen die zaaien, verzorgen en oogsten, verwonderen zich voortdurend over de groei en bloei van

gewassen. Dit stimuleert een onderzoekende houding. Hun begrip van planten, voedsel, natuur en klimaat groeit, evenals hun vocabulaire, zelfstandigheid, zelfvertrouwen, welbevinden, veerkracht, verantwoordelijkheidsgevoel en hun motorische vaardigheden. Via de regenton en de composthoop leren ze over de natuurlijke kringlopen van water en voedingsstoffen. Hiermee wordt de kiem gelegd voor duurzaam gedrag in de toekomst. Hoewel sommige kinderen (en leraren) bang zijn voor vuile handen of om een worm of slak vast te pakken, groeit met goede begeleiding de vertrouwdheid met een

natuurlijke omgeving vanzelf. Ook zaakvakken en rekenen en taal komen in de tuin aan bod: bereken maar eens met een meetstokje de omtrek en het oppervlak van de tuin en meet afstanden tussen het zaaigoed. Spelenderwijs beoordelen, ordenen, tellen en verdelen de leerlingen hun oogst en leren op een natuurlijke manier samenwerken.

Meer groenten eten

Door het schooltuinieren proeven kinderen veel eerder onbekende groenten en fruit. Ze nemen de oogst en recepten mee naar huis en het gezin eet ook eens courgettes en radijzen. Bewezen is dat moestuinierende kinderen meer groenten lekker vinden en dat is natuurlijk winst voor gezondheid en toekomstig eetgedrag.

Leren moestuinieren

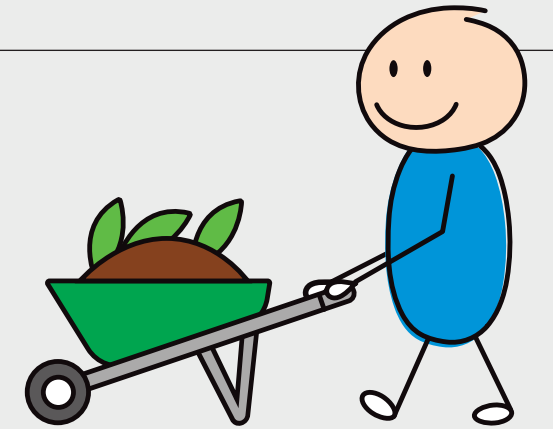
Hoe kan moestuinieren echt onderdeel worden van het onderwijs? Moestuinieren is van een andere orde dan de populaire minikweekpotjes. Op een aantal plekken kunnen schoolklassen terecht op een moestuincomplex met begeleiding van vrijwilligers of professionals*. Maar niet overal zijn zulke voorzieningen. Buurt- of volkstuinten en royale kavels kunnen ruimte bieden. Regelmatig blijkt dat een

"DE MOESTUIN
OUDERWETS?
ZEKER NIET!"

gesprek met eigenaren over gebruik van hun grond voor deze doeleinden verrassende win-win situaties oplevert. Zo verzorgt een vmbo-groenopleiding al tien jaar op eigen terrein tuintes aan kinderen, waardoor steeds meer kinderen uit deze wijk zich voor deze vervolgopleiding aanmelden. Ook zorginstellingen helpen soms een basisschool aan grond en vrijwilligers voor ondersteuning van de tuintessen en het onderhoud. Bewoners genieten van tuinierende kinderen en snoepen mee van de oogst.

Ondersteuning bij schooltuinieren

Ook op zoek naar mogelijkheden, financiële middelen en deskundigheid voor een

**Bij het Zaans Natuur & Milieu Centrum kan een beperkt aantal schoolklassen jaarlijks terecht om te moestuinieren.*

Annerie Rutenfrans is initiatiefnemer van de Alliantie Schooltuinen.
Annette de Vries is Makelaar Jong Leren Eten Noord-Holland.

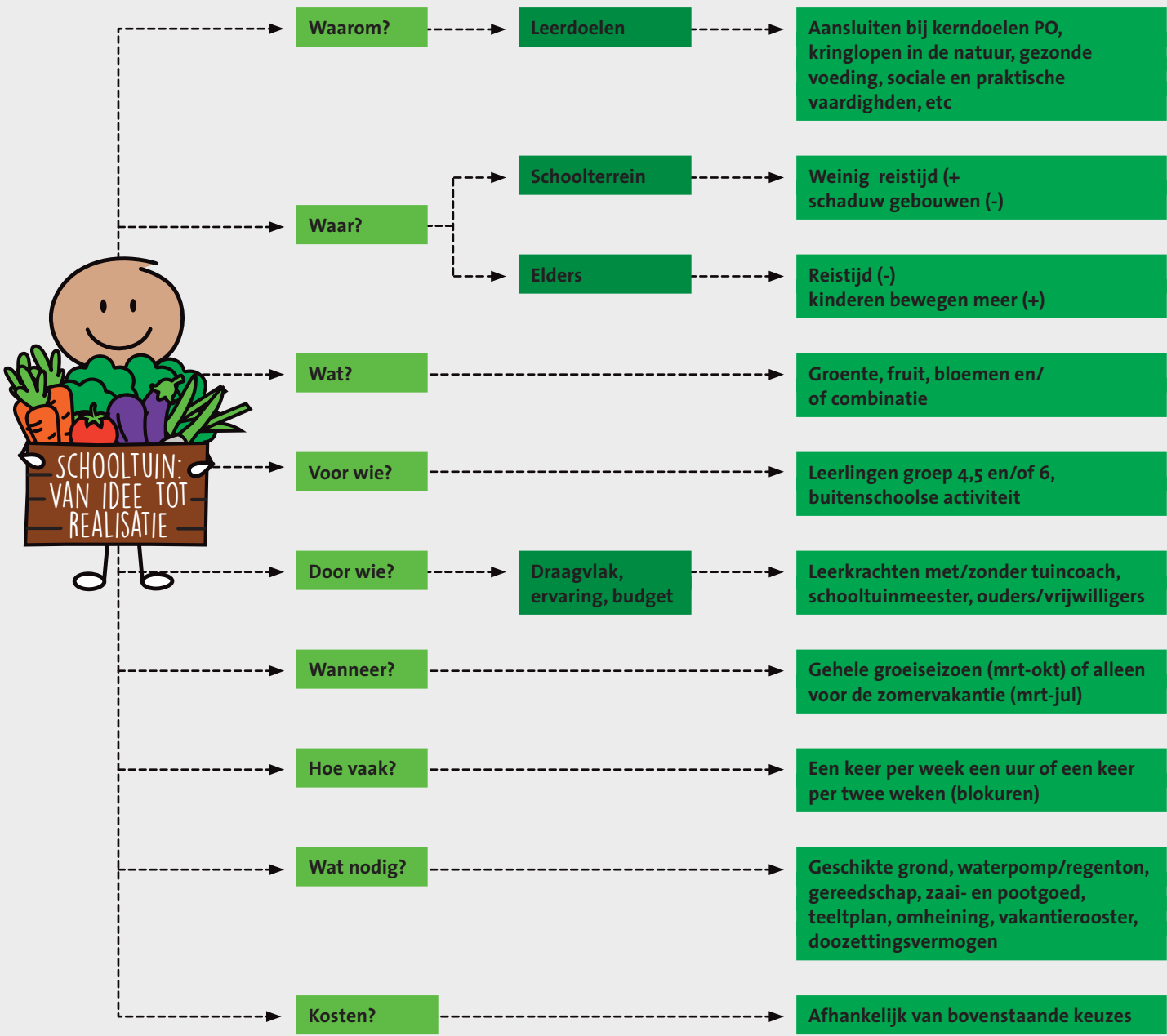
eigen schooltuin? Investeer in een gedegen voorbereiding. Kijk vooral wat mogelijk is binnen de beschikbare ruimte, middelen, wensen en werkwijzen op school en betrek zo nodig experts. Hiervoor is de beslisboom ‘Schooltuin: van idee tot

realisatie’ ontwikkeld. Een stappenplan en handleidingen om te komen tot een florierende schooltuin staan op de website van de Alliantie Schooltuinen, evenals lesmaterialen zoals instructiekaarten en contactgegevens van schooltuinexperts, die kunnen

helpen bij het maken van een draaiboek en teeltplan op maat. Ook op de website van voedseleducatieprogramma Jong Leren Eten staat informatie over subsidies en ondersteuning van moestuincoaches om een start te maken. **Met voldoende draagvlak en ondersteuning van het team, werkt ook een kleine moestuin al stimulerend, inspirerend en verbindend!** ◀

Meer weten?
Ga naar www.alliantieschooltuinen.nl of www.jonglereneten.nl.

BESLISBOOM: VAN IDEE TOT REALISATIE

©Annerie Rutenfrans

